Detaljni izvedbeni plan

Akademska godina: 2026/2027	**Semestar:** Ljetni
Godina studija: 1	**Studij:** Pravo (R) (Integrirani prijediplomski i diplomski)

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Rimsko pravo	
Kratica kolegija: PRA2-3	
ECTS bodovi: 6	**Šifra kolegija:** 277897
Preduvjeti za upis kolegija: Nema	
Ukupno opterećenje kolegija	
Vrsta nastave	**Ukupno sati**
Predavanje	45
Seminar	15
Nastavno mentorstvo	12
Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS – prema objavljenom rasporedu	

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija	
Ime i prezime: Hebib Mirza	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** docent
Kontakt e-mail: mirza.hebib@unicath.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	
Suradnici na kolegiju	

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski

Opis kolegija	Rimsko pravo u povijesti europskog sveučilišnog razvoja predstavlja najstariju znanstvenu disciplinu. Pregledom aktualnih reformskih procesa na većini europskih sveučilišta ova disciplina i dalje zauzima nezaobilaznu polazišnu odrednicu u osnovama europskih pravnih studija. Moderni pravni sustavi u svijetu su baštinili temeljne institute rimskog prava, a osobito u najvažnijim pravnim kodifikacijama. Strukturalna pravna terminologija, načini pravnog argumentiranja i tumačenja, s pregledom evolutivnih promjena, a posebno ekonomskih, filozofskih i političkih uzroka, osobito recipiranih institucija rimskog prava (stvarno i obvezno pravo) – predstavljaju nezaobilazne elemente pravne edukacije modernog pravnika.
Očekivani ishodi učenja na razini kolegija	1. Razlikovati i pojam, podjelu, sustav i značenje rimskog prava kao temelja (europskog) prava. 2. Valorizirati temeljne pojmove/institute pojedinih grana prava i elemente njihova sadržajnog povezivanja. 3. Usporediti rimski civilni i pretorski sustav pravnog razmišljanja i argumentirajući razloge njihove povezanosti. 4. Analizirati vertikalu i sadržajnu inventivnost promjena značajki rimskog prava osoba, stvarnog, obveznog, nasljednog i postupovnog prava u kronološkim razdobljima rimske pravne povijesti. 5. Razlikovati ulogu postojećih/mogućih čimbenika u pravnopovijesnom okviru izvora pojedinih pravnih instituta. 6. Argumentirati dimenziju (rimskog) sustava pravne zaštite u problematici materijalnopravnog definiranja pojedinih stvarnopravnih instituta i obveznopravnih odnosa. 7. Povezati analizu pravnih rješenja i kontekst njihove rimske geneze s okvirom suvremene primjene. 8. Analizirati praktični pravni problem argumentiranim fokusom na relevantne sadržajne elemente i značajke funkcionalnog povezivanja tematskih cjelina.
Literatura	
Obavezna	Šarac, M., Lučić, Z. (2011). *Rimsko privatno pravo*. Split: Naklada Bošković. Horvat, M., Petrak, M. (2022). *Rimsko pravo*. Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Hebib, M., Dučić, E. (2026). *Enchiridion iuris romani. Priručnik iz rimskog privatnog prava* . Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu, Pravni fakultet.
Dopunska	Eisner, B., Horvat, M. (1948). *Rimsko pravo*. Zagreb: Nakladni zavod Hrvatske. Karlović, T. (2017). *Liber casuum: Priručnik za vježbe iz rimskog obveznog prava* . Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Kranjc, J. (2017). *Rimsko pravo*. Ljubljana: Ius Software & GV Založba. Romac, A. (1973). *Izvori rimskog prava*. Zagreb: Informator. Romac, A. (1989). *Rječnik rimskog prava*. Zagreb: Informator. Romac, A. (2007). *Rimsko pravo*. Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
Način ispitivanja i ocjenjivanja	

Polaže se DA	**Isključivo kontinuirano praćenje nastave** NE	**Ulazi u prosjek** DA

Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita	Na sveučilišnim prijediplomskim i diplomskim studijima pravo pristupa završnom ispitu iz kolegija ostvaruje redoviti student koji je ispunio sve propisane nastavne obveze iz kolegija: a) prisutnost na najmanje 70% nastavnih sati; stjecanje minimalnog uspjeha od 50% ocjene iz kolegija tijekom nastave. Pravo pristupa završnomu ispitu iz kolegija ostvaruje student kojemu je nositelj kolegija ovjerio izvršenje svih propisanih nastavnih obveza iz kolegija.

Način ocjenjivanja

Ocjena iz obveznih i izbornih kolegija na sveučilišnom integriranom prijediplomskom i diplomskom studiju Pravo sastoji se od nastavnih aktivnosti (kontinuirana provjera znanja, kolokviji, seminari i druge aktivnosti utvrđene izvedbenim planom nastave) koje iznose 50 %

ocjene i završnog ispita iz kolegija koji iznosi 50 % ocjene.

Bodovi unutar kolegija ostvaruju se kroz kontinuirano praćenje i ocjenjivanje rada studenata, kako slijedi:

- 10/100 bodova studenti ostvaruju kroz aktivnost u nastavi (rješavanje zadataka, domaće zadaće, izrade shema, i dr.)
- 20/100 studenti ostvaruju kroz Kolokvij I. (pravna povijest, recepcija rimskog prava, statusno i obiteljsko pravo)
- 20/100 studenti ostvaruju kroz Kolokvij II. (stvarno pravo)
- 10/100 bodova studenti ostvaruju kroz polaganje rimskih pravnih regula (*regulae iuris*)

40/100 bodova studenti ostvaruju u okviru završnog usmenog ispita (obvezno pravo, nasljedno pravo, građanski postupak)

Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada:

- izvrstan (5) – 90 do 100% bodova

- vrlo dobar (4) – 80 do 89,9% bodova

- dobar (3) – 65 do 79,9% bodova

- dovoljan (2) – 50 do 64,9% bodova

- nedovoljan (1) – 0 do 49,9 % bodova

Način polaganja ispita

Studenti su obvezni redovito pohađati nastavu, aktivno sudjelovati u radu izvršavanjem postavljenih zadataka na nastavi i izvan nje kroz sudjelovanje u raspravama i u obliku pismenih sažetaka, eseja, prezentacija, prezentacije poznavanja rimskih pravnih regula. Ispit se polaže u pisanoj i usmenoj formi.

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova

VRSTA AKTIVNOSTI	**ECTS bodovi -** koeficijent opterećenja studenata	**UDIOOCJENE** (%)
Pohađanje nastave	1,5	0
Kolokvij I. (pravna povijest, recepcija rimskog prava, statusno i obiteljsko pravo)	0,6	20%
Kolokvij II. (stvarno pravo)	0,6	20%
Aktivnost na vježbama i seminaru	0,3	10%
Ukupno tijekom nastave	**3**	**50%**

Ispit iz poznavanja rimskih pravnih regula	0,5	10%
Završni ispit (obvezno i nasljedno, građanski postupak)	2,5	40%
UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit)	**6**	**100 %**

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Predavanja

#	Tema
1	Uvod u rimsko pravo: pojam i podjela, važnost rimskog prava za današnje pravo i razlozi proučavanja; izvori za rimsku pravnu povijest
2	Rimska pravna povijest
3	Recepcija rimskog prava
4	Statusno pravo: pravna i djelatna sposobnost, fizičke osobe, pravne osobe, status u rimskom pravu, deliktna sposobnost
5	Obiteljsko pravo: evolucija rimske obitelji, srodstvo, patria potestas, brak
6	Kolokvij. Osnove stvarnih prava: pojam i karakteristike stvarnih prava, pojam i podjela stvari, posjed.
7	Posjed (possesio).
8	Vlasništvo (dominium, proprietas)
9	Stvarna prava na tuđim stvarima (iura in re aliena).
10	Kolokvij II. Opći elementi obveznog prava: naknpravne činjenice i pravni posao.
11	Opći elementi obveznog prava: naknada štete, osiguranja ispunjenja obveza, pluralističke obveze, učinak prema trećima, promjene subjekata, prestanak obveza.
12	Obveze iz kontrakata (obligationes ex contractu)
13	Obveze iz kvazikontrakata, delikata i kvazidelikata
14	Nasljedno pravo: opći elementi nasljednog prava, zakonsko nasljeđivanje
15	Nasljedno pravo: oporučno nasljeđivanje, legati, fideikomisi, darovanja za slučaj smrti; Rimski građanski postupak.

Nastavno mentorstvo

#	Tema
1	Nastavno Mentorstvo doc. dr. sc. Mirza Hebib

Seminari

#	Tema
1	Periodizacija rimske pravne povijesti
2	Metodologija istraživanja u rimskom pravu - upute za izradu samostranih istraživačkih radova i prezentacija
3	Analizira izvora i rješavanje problemskih zadataka iz rimskog statusnog i obiteljskog prava
4	Analizira izvora i rješavanje problemskih zadataka iz rimskog stvarnog prava

5	Analizira izvora i rješavanje problemskih zadataka iz rimskog obveznog prava, regulae iuris
6	Analizira izvora i rješavanje problemskih zadataka iz rimskog nasljednog prava
7	Kviz.